

Regler kring nyttjande av mark

Innehållsförteckning

1 Lagar och bestämmelser	2
2 Byggplatsetableringar, byggnadsställningar	2
3 Containerar	3
4 Byggskyltar.....	3
5 Reklam, reklamanordningar.....	3
6 Försäljning på Stora Torget.....	4
7 Marknader.....	4
8 Ambulerande försäljningsvagnar.....	5
9 Försäljningsstånd.....	5
10 Försäljning på badstränder	5
11 Uteserveringar	5
12 Cirkus	6
13 Konserter och övriga arrangemang.....	6
14 Appellmöten och demonstrationer	6
15 Övriga upplåtelser	6

1 Lagar och bestämmelser

Polismyndigheten upplåter offentlig plats med stöd av ordningslagen.

Den formella hanteringen av ett ansökningsärende styrs till stor del av ordningslagen. Av lagen framgår följande:

- Polisen är tillståndsmyndighet. Därför ska den som vill använda offentlig plats för något som kräver tillstånd lämna in sin ansökan till polisen.
- Polismyndigheten ska inhämta yttrande från kommunen innan den ger tillstånd att ta en offentlig plats i anspråk.

Nedanstående punkter är en checklista på vad kommunen bör ta ställning till vid en ansökan om att få använda offentlig plats:

- Framkomlighet, d v s åtgärder för att undvika eventuella hinder
  - Säkerhet
  - Teknisk och fysisk utformning: funktion, längd, bredd och höjd
  - Utformning, utseende, färgsättning m m
  - Upplåtelsestider
  - Renhållning
  - Geografiska avgränsningar
  - Teknisk försörjning
  - Krav på bygglov eller andra myndighetsprövningar
  - Avgifter
- Kommunen har vetorätt i dessa frågor, d v s om kommunen avstyrker en ansökan meddelas inget tillstånd.
  - Tillståndet från polisen måste förenas med de villkor för upplåtelsen som ställs av kommunen med hänsyn till skötsel av den offentliga platsen, markanvändning, stads- bild, miljö och trafik inom området.

Handel på salutorg regleras i ”Lokala ordningsföreskrifter för torghandel i Motala kommun”.

Att uppföra byggnad eller reklamanordningar på offentlig plats kräver förutom polis- tillstånd även bygglov enligt PBL 8 kap 1 och 3 §§. Placering invid riksväg kräver enligt väglagens 46 § länsstyrelsens medgivande.

2 Byggplatsetableringar, byggnadsställningar

Ansökan om att använda offentlig plats för byggplatsetableringar m m bör tillstyrkas endast om den sökande kan visa att det är omöjligt eller förenat med stora kostnader att använda ytor inom fastighetsmark.

I kommunens villkor ska krav ställas på framkomlighet, t ex med hjälp av särskilda gångbanepassager. Krav ska även ställas på skydd mot oljespill, färg, bruk eller annan bestående nedsmutsning. Träd ska skyddas mot påkörning och ytor över rotsystemens utbredning får ej användas för upplag eller liknande.

Alla skador på en offentlig plats ska åtgärdas av godkänd entreprenör på den sökandes bekostnad.

Ingen mark upplåts för parkering av byggpersnals bilar.

3 Containerar

I lokala ordningsföreskrifter för Motala kommun föreskrivs att ”ägaren eller nyttjanderättshavaren till en container, som ska ställas upp på en offentlig plats, är skyldig att tydligt märka containern med ägarens eller nyttjanderättshavarens namn, adress och telefonnummer”.

Utrymme inom berörd fastighet ska i första hand användas innan offentlig mark tas i anspråk. Uppställning på gatumark och grönytor medges endast när placering på kvartersmark är omöjlig. Containern ska i sådana fall uppställas på körbanan.

Inom centrumområdet tillåts uppställning av container över helger endast i undantagsfall.

Generellt tillstånd kan tillstyrkas, för av kommunen godkänd uthyrare, vid uppställning av container utanför centrumområdet. Detta tillstånd gäller för kortvarigt uppställda containerar om högst 10 m².

Vid permanent uppställning krävs bygglov och där omgivningen så kräver ska containern omgärdas av häck, plank eller liknande.

Eventuella skador på offentlig mark ska alltid anmälas till kommunen oavsett var containern varit placerad. Alla skador som åsamkats på offentlig mark ska åtgärdas av entreprenör som godkänts av kommunen. Återställningen ska utföras på den sökandes bekostnad.

4 Byggskyltar

Byggskyltar kan tillåtas att uppställas i anslutning till belamrad yta. I första hand bör byggskyltar placeras på utrymme inom berörd byggarbetsplats.

Vissa stora skyltar kräver bygglov.

5 Reklam, reklamordningar

Reklam kan delas upp i riksreklam och lokalreklam. Riksreklamen dominerar och finns oftast på pelare och affischtavlor av varierande storlek.

Reklam utanför affärer och andra verksamheter förekommer i stor omfattning på gatorna.

I lokala ordningsföreskrifter för Motala kommun framgår att: ”affischer, annonser eller liknande anslag får inte, utan tillstånd av polismyndigheten, sättas upp på sådana husväggar, staket, stolpar eller liknande som vetter mot offentlig plats.

Tillstånd behövs inte för att sätta upp anslag på tavlor, pelare eller liknande anordningar, som är avsedda för detta ändamål. Inte heller krävs tillstånd för näringsidkare att sätta upp annonser och andra tillkännagivanden, som avser näringsidkares rörelse på byggnad där rörelsen finns”.

Så kallade trottoarpratere kan med tillstånd av polismyndigheten tillåtas utanför affärer där det finns erforderligt utrymme för gångtrafiken. Tillstånd beviljas endast om trottoarprataren är av den modell som är godkänd i citymiljö för synskadade och kan placeras i en möbleringszon eller utmed husvägg där resterande gångbanelädd är minst 1,6 meter. Trottoarprataren får endast vara utplacerad när affären/rörelsen är öppen.

All reklam utom trottoarpratare utanför affärer är lovpliktig och prövning ska göras av Plan- och miljönämnden. Riktlinjer för tillståndsgivning kan sammanfattas enligt följande:

Reklam kan placeras i:

- kommersiella miljöer
- industri- och arbetsområden
- miljöer med samhällsservice

Reklam ska ej förekomma:

- vid parker och rekreationsområden
- i miljöer för barn, t ex vid skolor och lekplatser
- där den kan medföra störningar nattetid (ljusskyltar)
- invid kyrkogårdar och liknande
- där trafiksäkerheten kan äventyras
- på detaljplanelagt område vid infarterna till Motala

Affischering av tillfällig art, såsom vid cirkusevenemang eller liknande, får förekomma på platser som kommunen meddelar via lista som vid varje tillfälle tillställs arrangören.

6 Försäljning på Stora Torget

Försäljning på Stora Torget regleras via lokala ordningsföreskrifter för torghandeln i Motala kommun. I övrigt tillåts försäljning på Stora Torget endast i samband med arrangemang, marknader o dyl.

Ambulerande försäljning får inte ske på Stora Torget. Med ambulerande försäljning avses sådan gatuförsäljning, som tar offentlig plats i an- språk endast tillfälligt och i obetydlig omfattning och som därför inte kräver tillstånd enligt 3 kap 1 § ordningslagen.

7 Marknader

Marknadsplatser ska vara utsedda i samråd med polisen och särskild hänsyn ska tas till trafik och parkering.

Arrangören ska svara för avstädning av marknadsområdet och för eventuella återställningskostnader.

I samband med Vätternrundan och Folkracefestivalen beviljas butiker i centrum tillstånd att anordna försäljning på gångbana i anslutning till sin verksamhet. Detta under förutsättning av att resterande gångbanelängd är minst 1,5 meter. Tillståndet får ej överlåtas på annan verksamhet eller inriktning, utan ska anknyta till ordinarie verksamhet.

8 Ambulerande försäljningsvagnar

Generellt sett är all handel av denna typ tillåten utan polistillstånd om den är tillfällig och av obetydlig omfattning. Ej tillfällig handel eller handel av ej obetydlig omfattning på offentliga platser är alltid tillståndspliktig.

Policyn för tillståndgivningen utgörs av estetiska och funktionella värden, konkurrenssituationer bedöms ej.

Permanent tillstånd medges för uppställning av försäljningsvagn (korvlåda o dyl) på PK-Torget samt vid bussterminalen Sjögatan. Tillståndstiden bör begränsas till 1 år. På övriga platser prövas lämpligheten från fall till fall, utifrån en positiv grundsyn.

9 Försäljningsstånd

Tillstånd att exponera varor kan beviljas framför egen verksamhet eller butik, om kvarvarande utrymme är sådant att gångtrafiken kan fungera tillfredsställande.

Ej verksamhetsanknuten försäljning koncentreras till Stora Torget med villkor enligt de lokala ordningsföreskrifterna för torghandel.

10 Försäljning på badstränder

På markområden i anslutning till Varamobaden beviljas tillstånd för försäljningsstånd endast i samband med arrangemang, marknader o dyl.

Vid övriga badplatser placeras försäljningsstånd med hänsyn till befintliga kiosker och sökandens önskemål.

11 Uteserveringar

Ansökningar om att driva uteserveringar av denna typ, under sommarsäsongen, gäller utökning av serveringsverksamhet som pågår inne i byggnad intill platsen där serveringen bedrivs hela året.

Tillstånd meddelas endast om gatuserveringen kan anordnas så att resterande gångbanelängd är minst 1,7 meter.

Körbaneytor får ej tas i anspråk. Tillståndstiden begränsas till 1 år.

Markområde på Stora Torget kan upplåtas för kiosk med servering.

Enkla uteserveringar är inte bygglovpliktiga, men mera omfattande arrangemang är det.

Markområdet som upplåts för uteservering bör avgränsas på lämpligt sätt.

12 Cirkus

Cirkusföreställning på offentlig plats kan tillåtas förekomma på ”Varpafältet” (Råsnäs), Bondebacka, tomt vid Hamnvägen Borensberg samt på parkeringsplatsen vid Strandbadet. Arrangör för cirkusföreställning kan även hänvisas till att söka tillstånd för att få nyttja grusplanen vid Idrottsparken.

13 Konserter och övriga arrangemang

Stadsparken kan tillåtas att nyttjas för mindre konserter, familjeföreställningar, allsångsevenemang och dyl.

Musikevenemang kan även tillåtas att arrangeras vid Hamnen, ”Varpafältet” (Råsnäs) samt Bondebacka.

Särskilt yttrande ska alltid inhämtas från miljö- och hälsoskyddsnämnden. All eventuell

kostnad för skadegörelse och städning debiteras arrangören.

14 Appellmöten och demonstrationer

Appellmöten och liknande kan exempelvis förläggas till Stora Torget (Platen statyn) samt till Stadsparken.

Tillstånd för demonstrationer kan beslutas av polismyndigheten utan att höra kommunen.

15 Övriga upplåtelse

Valbodar kan tillåtas att uppställas på Stora Torget (arkaden mot gågatan) samt PK- Torget. Valaffischering tillåts i enlighet med polismyndighetens tillstånd. Vanligtvis för en period av 3 veckor före valdagen och utrustningen ska avlägsnas omedelbart efter densamma.

Trådburar och förvaring av tomemballage utanför butik avstyrks generellt.

Banderoller tillstyrks endast för större evenemang. Tillstånd medges ej för uppsättning av banderoller där budskapet är uttalat kommersiellt.